

PRIESTOR PRE ŽIVOT

duch
síce
chce,
ale
telo
je ne-
vládne

Cena 10 Sk. Pri pouličnej distribúcii je časopis zdarma, ale budeme radi, keď jeho vydávanie podporíte sumou 10 Sk. Tým podporíte nielen vydanie ďalšieho čísla, ale aj projekt budovania verejných kempov na Slovensku pre ľudí v núdzi

www.priestorprezivot.sk

VLAK „ŽIVOT“

Život človeka, ktorý sa narodí na tejto planéte, sa dá prirovnať ku ceste vlakom. Táto cesta je plná príjemných prekvapení, ale i smútku. Začína sa naším nastúpením a končí vystúpením z vlaku. Narodením nasadáme do vlaku a stretávame tam osoby, s ktorými by sme si priali zostať počas celej cesty: našich rodičov. Ale pravda je iná. Oni na nejakej stanici vystupujú, zbavujúc nás svojej citlivosti, priazne a nenahraditeľného sprevádzania. To ale neprekáža tomu, aby nastúpili iné osoby, ktoré sa pre nás stanú veľmi dôležitými. Prichádzajú naši bratia, priatelia a zázračné lásky. Medzi osobami, ktoré cestujú týmto vlakom, sa nájdu i také, ktoré sa prišli len previezť. Také, ktoré pri cestovaní vyvolávajú len smútok... Ale tiež také, ktoré chodia po vlaku a sú pripravené pomôcť tomu, kto to potrebuje. Mnohí po vystúpení zanechávajú clivosť... Iní prejdú tak nepozorovane, že si ani neuvedomíme, kedy uvoľnili miesto. Niektorí cestujúci, ktorých najviac milujeme, obsadia miesta vo vagónoch, ktoré sú najďalej od toho nášho. Preto budeme musieť prejsť našu cestu bez nich. Samozrejme, nič nebráni tomu, aby sme sa počas cesty poobzerali po našom vagóne a vybrali sa k nim... Ale už si nebudeme môcť sadnúť vedľa nich, lebo toto miesto už bude obsadené inou osobou. Nevadí; táto cesta vyzerá práve takto: plná výziev, snov, fantázie, očakávaní, stretávaní a rozlúčok... Ale nikdy návratov. Preto absolvujeme našu cestu

minulosť... PRÍTOMNOSŤ ...budúcnosť

najlepšie, ako sa dá. Pokúsme sa nadviazať známosť s každým cestujúcim, hľadajúc v každom z nich tie najlepšie vlastnosti. Pamätajme, že v hociktorom úseku cesty môžu koktať a my im pravdepodobne budeme musieť porozumieť... Pretože aj nám sa mnohokrát bude pliesť jazyk a nájde sa niekto, kto bude rozumieť nám. Veľké tajomstvo spočíva v tom, že sa nikdy nedozvieme, na akej stanici vystupujeme, ani kde vystupujú naši spoločníci, a dokonca ani ten, kto má miesto po našom boku. Oddelí sa od niektorých priateľov, s ktorými sme cestovali, bude bolestné. Opustiť našich životných partnerov a detí, a nechať ich samé, nemusí byť

fahké. O to radostnejšie však bude, keď skončí aj ich cesta a oni vystúpia na hlavnej stanici s batožinou, ktorú pri nastupovaní nemali. Myšlienka, že aj my sme sa pričínili k tomu, aby sa ich batožina zväčšovala a stávala sa hodnotnejšou, nás urobí šťastnými.

Priatelia, využime našu cestu vlakom čo najviac pre prospech svoj aj iných, lebo lístok na cestu má nesmiernu hodnotu. Správajme sa tak, aby keď príde chvíľa vystupovania, na našom prázdnom mieste zostalo pekne pre tých, ktorí pokračujú v ceste. A Vám, keďže aj Vy ste spolucestujúcim v tomto vlaku, prajeme šťastnú cestu!!!

Z OBSAHU:

- 2 O troch grošoch. - rozprávka na „dobré ráno“, alebo: realita nášho života akosi vybočila z rozprávkového deja.
- 3 Prikázania alebo rady? - prečítajte si stručný výklad desatera v podobe, v ktorej ho môžete použiť v praktickom živote a zväzte sami.
- 4 Samovraždy - vedeli ste, že o samovraždách existujú mýty? Nie? Ako potom zistíte, či na ňu nepomýšľa niekto vo vašom okolí?
- 5 Úzka a široká cesta - Viete, po akej kráčate vy? A viete isto, ktorá cesta je ktorá? Ak nechcete poznať tajomstvo úzkej cesty, nečítajte to!
- 5 Moc prítomného okamihu.
- 6 Exuperyho priatelia a nepriatelia.
- 7 Zmenil sa svet? Nie, zmenil sa on! A má vôbec ešte nejakú nádej? ... čítajte v príbehu Sila.

REDAKCIA:

Milí čitatelia, náš časopis môžete nielen čítať, ale môžete do neho aj písať. Nie, nemyslíme do tohoto, ktorý držíte v rukách, v ňom už aj tak veľa voľného miesta nieje, ale do ďalšieho, nového čísla Priestoru pre život. Dopusiaľ tak urobilo veľa dopisovateľov z celého Slovenska a vďaka nim náš časopis vlastne vychádza. Ak máte čo napísať, neváhajte. Radi uverejníme každý článok, ktorý nám pomôže stať sa vedomejšími a plnohodnotnejšími ľuďmi. Píšte prosím na adresu: redakcia@priestorprezivot.sk

Priateľka lienka

Jedného rána som zašla na trh. Mala som chuť na šťavnatý melón. Predavač ich mal v stánku naozaj dostatok, tak som si chcela nejaký vybrať. Okolo melónov však poletovali včely, či osy, a keď ma zbadali, asi si pomysleli, že som tiež melón a nezostávalo mi nič iné, len si rýchlo vybrať a utekať... So svojim melónovým úlovkom som sa ponáhľala domov, keď som zrazu ucítila, ako mi niečo sadlo na nohu. V domnienke, že sa jedná o včelu, chcela som ju odohnať. Namiesto toho som sa zahнала tak nešťastne, že... a až príliš neskoro som si uvedomila, že sa nejednalo o včelu, ale o malú lienku.

Lienka spadla mŕtva na zem a nepomohlo jej ani moje záchranárske oživovanie. Lienka, ktorá ma možno chcela potešiť svojou prítomnosťou... malá mŕtva priateľka. V duši mi zavládol smútok. Kofkí z ľudí sú takými lienkami...? Kofkých

odháňame svojou neláskou, a to iba zo strachu, vytvoreného vlastnými predstavami? A kofkí sme zasa nevedomými, nevidiaci nič, iba seba a svoje egocentrické túžby? Zostala som ticho stáť nad mŕtvou lienkou a zrazu som si uvedomila lásku. Pociťovala som lásku a zostala som zmätená. Tak toto je láska! Takto vyzerá cesta k láske? Až v skúsenosti a uvedomení si skutočnosti, aké je to bez nej?

Lásku nie je možné si osvojiť. Lásku je nutné vpustiť. I niečo také jednoduché ako je uchopenie ruky dieťaťa je obrovským aktom lásky... Ak sa majú dvaja ľudia veľmi radi, podľa sily ich vzťahu rastie aj miera ich slobody. Čím viac sa majú radi, tým sa znižuje možnosť akéhokoľvek vyžadovania, ovládania a očakávania. Nemôže u nich teda dôjsť ani k žiadnej frustrácii, čo je inak dosť bežné

medzi ľudskými priateľstvami a vzťahmi. Pozerala som sa na lienku a pýtala som sa seba samej dôležitú otázku. Aká je vlastne kvalita priateľstva, v ktorom jeden stále niečo očakáva, a druhý je len poslušným vykonávateľom vôle toho prvého? Je to vlastne priateľstvo, keď v nebezpečenstve ten takzvaný priateľ utečie a chráni si svoju vlastnú kožu?

O dva dni neskôr som pomáhala prejsť cez cestu pomalým slimákom. Nikto si ich nevšímal, ba čo viac, ľudia po nich dokonca naschvál šliapali. Pomyslela som si, že človek ktorý vedome šliape po slimákoch, nemôže byť dobrým priateľom.

Keď som prišla domov, všimla som si, že mi na ruke tichučko sedí maličká lienka. Usmiala som sa, otvorila som okno a ukázala jej teplé slniečko a vôňu kvetín... *Leila*

Idióti Bezohľadní barbari, bezcharakterní hlupáci, nevychovaní a bordelári najhrubšieho zrna. Nie je dosť nadávok na to, aby vystihli ľudí, ktorí svoje okolie vnímajú ako jeden veľký odpadkový kôš. Veď keď niekto hodí obal na zem, kde práve stojí, keď dožerie svoju čokoládovú tyčinku z reklamy, alebo odhodí prázdnu fľašu či plechovku od piva alebo nejakej chemickej žbrndy z umelých sladidiel, aké pomenovanie si zaslúži? Úžasné je okrem rozbitého skla nájsť v prí-

rode aj plastové fľaše od minerálnej vody s nápisom: zo zdravej prírody. Dokedy bude ešte zdravá pri takomto počínaní niektorých jednotlivcov? Paradoxné je, že práve takýto bordelári sú obzvlášť nároční a potrpia si na kvalitu služieb a výrobkov. Pokrytci. Keby sme sa lepšie pozreli, čo sa skrýva za ich konaním, uvideli by sme lenivosť a bezohľadnosť. Takéto jednanie sa však nevypláca, lebo ich bordel si na nich niekde počká, a ich odmenou budú smútok a beznádej, aké ešte nezažili.

Vulgarizmy

Pokiaľ človek urobí zmenu v svojom živote iba navonok a neodohrá sa súčasne aj v jeho vnútri, nemá skutočnú hodnotu. Veď či by nebolo bláznovstvom, keby sme odstraňovali šmuhu z tváre v zrkadle a tvár ponechali špinavú? Preto, prosím, skúste vidieť v článku o vulgarizmoch za dôsledkami hlavne ich príčiny, lebo až ich odstránením bude zmena trvalá. (pozn. red.)

Vtáka poznáš po perí a človeka po reči. To je veľká pravda. Reč prezrádza o človeku všetko: jeho charakter, hĺbku, duchovnú vyspelosť, myslenie, a tým aj jeho hodnotu ako človeka. Ľudská reč by mala byť ušľachtilá, vznešená, čistá, povznášajúca, vzbudzujúca úctu, šíriaca dobro a pozitívne myšlienky, a keď je to potrebné, aj burcujúca, prebúdžajúca, strhujúca a oslovujúca druhého človeka až do hĺbky jeho ducha.

Pozrime sa však na reč dnešného človeka. Má veľmi ďaleko od tohoto ideálu. Je plná vulgárnych, hrubých, obscénnych, násilných a dvojzmyselných slov s narážkou. Je na mieste otázka: Prečo sa v súčasnej dobe tak veľmi rozmohlo používanie vulgárnych slov a stalo sa súčasťou bežného slovníka? Veď ešte pred niekoľkými desaťročiami to tak nebolo, a vulgarizmus bol prejavom asociálov a krčmovej spodiny.

Dnešná moderná alebo, lepšie povedané, pokrivená doba núti človeka, aby bol hrubý, drsný, tvrdý a bezcitný. Vulgarizmami si človek zvykol ventilovať svoje vnútorné napätie, ktoré vzniká z neustáleho stresu a tlaku. Mnohí sú hrubí zase z bezradnosti, neúspechu, frustrácie či sklamaní.

Najhoršie je, že dospelý človek sa nehanbí nadávať už ani pred deťmi, ktoré si potom myslia, že sú hrdinovia, keď „dospelákov“ napodobňujú. Je to na zaplakanie, keď si náhodne vypočujete rozhovor dnešných mladých ľudí, a to dokonca aj dievčat. Človek, ktorý má aspoň trochu zdravý úsudok, sa musí s hnusom odvrátiť. Deti a mladí však rozprávajú iba to, čo sa naučia vo svojom okolí. Okrem vplyvu rodičov a ľudí z najbližšieho okolia sú to najmä masmédiá, ktoré

výrazne ovplyvňujú výchovu mladých. Bolo by teda na čase sa zamyslieť nad tým, čo dávame do vienkovej generácii.

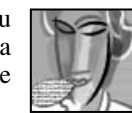
Najhlavnejšou príčinou používania vulgarizmov je však odstránenie prirodzeného studu. A to často pod zámenkou pokroku - ako odstránenie niečoho nepotrebného, čo sa v dnešnom svete už nenosí a je dokonca na škodu! Opak je však pravdou. Zdravý a prirodzený stud je najlepšou ochranou pred úpadkom ducha a pred všetkým zlom. Preto ak chceme z reči ľudí odstrániť používanie vulgarizmov, mali by sme sa zamerať na obnovenie prirodzeného studu.

Búra sa ľahko, ale ťažko sa stavia, preto treba začať už správnou výchovou u detí. **Stud bráni používať nízke a vulgárne slová, ale nedovoľuje tiež viesť nemravný život, chodiť nemravnne oblečený, páchať zlo a iné nízkości, ktoré ľudského ducha strhávajú dole. Prirodzený zdravý stud a načúvanie hlasu svedomia je tou najväčšou pomocou a ochranou pre každého človeka.**

Iste všetci poznáte príslovie: „Povedz mi čo čítaš a ja ti poviem kto si.“ Zamysleli ste sa už niekedy nad tým, čo číta náš národ? Štatistiky ukazujú, že medzi najčítanejšie denníky a týždenníky na Slovensku patrí bulvárna tlač. Mnohí ľudia síce vnútorne nesúhlasia s obsahom, ktorý ponúka, ale napriek tomu ju neustále kupujú.

Ľudia, tým že ju kupujete, ju vlastne podporujete! Uvedomte si to, veď len na nás záleží, či budú naďalej vychádzať bulvárne periodiká, alebo nie. Veď mnohé sa zmenili takmer na erotické časopisy. Ľudia, toto chcete podporovať?

Povinnosťou každého človeka dobrej vôle je zušľachtiť a skrášliť svoju reč, a tým ukázať, že je aj iná cesta, po ktorej sa dá kráčať. Vyzývam Vás preto, ak máte v sebe ešte kúsok zdravého citenia, nepodporujte ďalej to, čo nikomu neprospeje, ale škodí. Pomôžete tak prispieť nielen k ozdraveniu médií na Slovensku, ale i ľudského ducha.

Jaroslava Š.

O TROCH GROŠOCH

Každá rozprávka skrýva v sebe mnoho pravdy. Niekedy by sme mali stlačiť červený gombík na diaľkovom ovládači a vymeniť televízor za knihu. A nie hocijakú, ale rozprávkovú. Na rozprávky človek nikdy nie je dosť starý a v každom veku v nich objavuje nové čaro. Pri otázke, akú knihu človek naposledy čítal, väčšinou pozerá do zeme a dlho rozmýšľa. Ak však položíme otázku: „Čo je dnes večer v televízii?“, každý sa predbieha v odpovedi, aby náhodou nevyšiel z „kurzu“.

Ale späť k tým „trom grošom“. Nejde tu, ako sa zdá na prvý pohľad, o peniaze, ale o niečo viac. Mnohí si nevedomujeme, že máme dlh. Ten finančný je každému jasný, pretože poštou pravidelne dostávame šeky, ktoré treba platiť. Ale kto splatí citový dlh? Neviete aký? Je to jednoduché, ako v rozprávke, v ktorej robotník pracuje za tri groše. Jeden vracia, druhý si necháva a tretí požičiava. Aj môj dojem bol, že tu hrajú hlavnú úlohu groše, múdrosť a prefíkanosť robotníka. Nesprávny pohľad.

Jeden vracia za opateru svojim rodičom, ktorí sa s láskou o svojho syna starali, keď bol bezbranný a ľahko zraniteľný. Vtedy stál otec pri ňom a „požičiaval“ mu svoju lásku. Vedel, že raz aj on bude potrebovať lásku syna. Z druhého groša žije, a tretí požičiava svojim deťom. Dnes to funguje podobne po fázu „požičiavať“. Rodičia chcú pre deti len to, čo je podľa nich najlepšie. Nevedomujú si však, ako deťom ubližujú, keď im chcú dať „všetko“ materiálne a na citové im v uponáhľanej dobe neostáva čas. Spamätajú sa, ale väčšinou neskoro, až v domove dôchodcov, kam ich deti, tie deti, ktorým chceli dať všetko, odložili. Návštevy sú pravidelné - raz do mesiaca v čase vyplácania dôchodku. A tu nastal rozdiel medzi rozprávkou a skutočnosťou ľudí, ktorí už nemajú čas čítať rozprávky. Deti len berú a berú. Dávať začínajú až kvety na hrob, aj to iba preto, aby ich ľudia neohovárali. Smutné? Nie, reálne.

V rozprávke si robotník druhý groš necháva. Aspoň v tomto sa ešte podobáme zmyšľaniu múdreho, pracujúceho a obyčajného človeka. Horšie je to už s použitím toho groša. Máme nesprávne zoradené hodnoty života. Sme materialisti, a preto nebudeme nikdy šťastní. Chceme len viac a viac. Podľa nášho nesprávneho usporiadania hodnôt si myslíme, že televízor a počítač sú najlepší priatelia a vychovávatelia našich detí. Naším deťom tak požičiavame iba deravý groš mizernej hodnoty. Požičiavame im to, čo nám požičali tí, ktorým nosíme na hrob kvety, a tak kolobeh dedičného hriechu zostáva neporušený.

Netreba zúfať a vzdávať sa. Stlačme červený gombík na diaľkovom ovládači a prečítajme deťom rozprávku. Môže to byť aj tá O TROCH GROŠOCH. Potom sa nemusíme hanbiť dať deťom pusku na dobrú noc a povedať im, že ich máme radi. Rozdávajme lásku, úsmevy a nie drahé neosobné dary, ktoré človeka len zväzujú a nerobia ho šťastným. Dajme druhým to, po čom i my túžime.

Galina

V tomto čísle uverejňujeme už šieste prikázanie, preto si dovoľujeme stručne pripomenúť tých predchádzajúcich päť. Keby nebolo týchto desať rád takých dôležitých, Boh by dal ľudstvu určite rady iné (napr. ako nakupovať v hypermarkete, alebo ako sa výhodne poistiť). Vďaka týmto desiatim prikázaniam – radám môže byť človek slobodný a šťastný, môže duchovne rásť a stúpať ku svetlu. Čítajte preto prosím pozorne.

I. Nebudeš mať iných Bohov, aby si sa im klaňal - Je isté, že pod inými bohmi sa nemyslia nejaké drevené figuríny znázorňujúce cudzie božstvá, ale úplne reálne modly nášho každodenného života - majetok, kariéra, blahobyt, rodina, moc, peniaze a ďalšie záležitosti, ktoré má človek sklon stavať nad svojho Boha. Ľahko sa mu potom vymknú spod kontroly a úplne ho zotročia. Pred týmto otroctvom má človeka chrániť dodržiavanie prvého prikázania.

II. Nezneužíješ meno pána, svojho Boha - Človek, ktorý zabudol na svojho Boha, pôvodcu a udržiavateľa všetkého živého, isto zabudol aj na svoj duchovný pôvod. Keď jeho meno užíva ako nadávku alebo bežnú frázu, bez úcty a lásky, prípadne v jeho mene robí nepravosti, môže si vďaka druhému prikázaniu uvedomiť, že mu uniklo v živote to najdôležitejšie a kráča opačným smerom. Keď sa znevažuje meno, znevažuje sa aj nositeľ mena a všetko, čo je jeho!

III. Deň sviatočný máš svätý - tretie prikázanie radí, aby sa človek popri svojich svetenských záležitostiach aspoň siedmy deň venoval duchovnému životu. Veď ak bez potravy zomrie telo, ako skončí duch bez potravy duchovnej? Siedmy deň taktiež umožňuje urobiť bilanciu uplynulého týždňa, lebo staršie udalosti sa ľahko zabúdajú.

IV. Máš ctíť otca i matku - Prikázanie nevedie k bezvýhradnej úcte k rodičom, ktorí jej často ani nie sú hodní, ale k úcte stavu otcovstva a materstva. Iba keď otec a matka berú svoje poslanie výchovy s plnou vážnosťou a zodpovednosťou, môže výchova priniesť požehnanie. Potom si ich deti budú aj prirodzene ctíť. Bez toho by dodržiavanie štvrtého prikázania bolo pokrytectvom.

V. Nezabiješ - Toto slovo neznamená iba „nezavraždíš“, ale aj „neubiješ“. Upozorňuje, že človek nemá ubíjať v druhom človekovi ušľachtilé city - lásku, pravé priateľstvo či dôveru, inak mu to priniesie zlý osud. Rodičia nemajú ubíjať v deťoch ich prirodzené vlohy iba preto, že sa nezhodujú s ich práním, ani ich lásku alebo priateľstvá pre svoju malichernú svetskú vypočítavosť. Deti však tiež nemajú zraňovať lásku, s ktorou im rodičia vytvorili vhodné podmienky pre ich vývoj tým, že možnosti, o ktoré rodičov žiadali, nevyužívajú.

Desať Božích prikázanií

Prikázanie šieste

NENARUŠÍŠ MANŽELSTVO!

Už skutočnosť, že existuje ešte jedno prikázanie, ktoré znie: „Nebaž po žene blížneho svojho!“, ukazuje, ako málo sa šiestym prikázáním myslí to, čo v ňom vidí pozemský zákon.

„Nenarušíš manželstvo“ môže tiež znieť: „Nenarušíš manželský mier!“ Pod slovom mier sa však rozumie harmónia. Tým je zároveň stanovené, aké vôbec má byť manželstvo; pretože tam, kde niet čo rozbiť alebo narušiť, nemá žiadnu platnosť ani prikázanie, ktoré sa neriadí pozemským chápaním a ľudskými zákonmi, ale podľa vôle Božej.

Manželstvo je teda len tam, kde vládne harmónia a mier ako niečo samozrejmé, a kde sa človek usiluje žiť pre toho druhého a činiť mu radosť. Jednostrannosť a zvädzajúca, ubíjajúca nuda sú od počiatku a navždy vylúčené, rovnako ako túžba po rozptýlení alebo nepochopenie! To sú vražedné nástroje každého šťastia.

Práve takéto zlo *nemôže* nastať v pravom manželstve, kde jeden skutočne žije pre druhého, pretože nepochopenie a túžba po rozptýlení sú dôsledkom sebecka, ktoré chce žiť len samo pre seba, nie však pre toho druhého!

Pri pravej duševnej láske je ale vzájomné radostné odovzdávanie sa tomu druhému celkom samozrejmé, a tým je aj úplne vylúčené, aby niektorá strana bola ukraľovaná. Predpokladom toho však je, že aj stupeň vzdelania viažúcich sa osôb nevykazuje príliš veľkú priepasť! To je podmienka, ktorú vo veľkom vesmíre vyžaduje zákon príťažlivosti rovnakého druhu, ktorá musí byť splnená, ak má byť šťastie úplné.

Avšak tam, kde nenájdeme mier a harmóniu, nezaslúži si manželstvo, aby bolo manželstvom nazývané, pretože ním ani nie je. Je to len pozemské spoločenstvo, ktoré ako také pred Bohom nemá žiadnu hodnotu a nemôže preto ani priniesť požehnanie v *tom* zmysle, aké sa očakáva v skutočnom manželstve.

V šiestom prikázaní je teda podľa vôle Božej predpokladom skutočné manželstvo! Iné chránené nie je. Beda však tomu, kto sa opováži akýmkoľvek spôsobom narušiť *pravé* manželstvo! Jeho zdanlivé víťazstvo tu na zemi ho očakáva potom v úplne inej podobe! Plný zdesenia a s práním radšej ujsť bude musieť vstúpiť do ríše, kde naňho čakajú

dôsledky jeho činov.

Porušenie manželstva je dokonca už to, keď sa niekto pokúša rozdeliť dvoch z duše sa milujúcich, ako to často robia rodičia v prípade, ak tá, či iná pozemská okolnosť nezodpovedá ich želaniu! A beda tiež tej žene, beda tomu mužovi, či sú mladí alebo starí, ktorí zo závidy alebo flirtu vedome vnesú do vzťahu rozpor, alebo dokonca zapríčinia rozchod takéhoto páru!

Čistá láska medzi dvoma ľuďmi má byť posvätná pre každého. Má v ňom vyvolať úctu a rešpekt, nie však žiadostivosť! To ona je **pod ochranou vôle Božej!**

Ak sa v človeku prebúda pocit nečistej žiadostivosti, nech sa obráti a jasným okom rozzhliadne po *tých*, ktorí sa citovo ešte na nikoho neupli. Ak hľadá vážne a trpezlivo, určite nájde človeka, ktorý sa k nemu hodí tak, ako to chcel Boh. Potom s ním bude aj šťastný bez toho, aby uvalil na seba vinu, ktorá nikdy nemôže priniesť a poskytnúť šťastie!

Veľkou chybou týchto ľudí často býva to, že sa snažia ísť za spočiatku slabým naliehaním pocitu, ktorý v sebe násilne zadržávajú, živia fantazírovaním, až kým nezosilnie, nenaplní ich, a trýznivo ne-doženie i k hriechu!

Tisíce ľudských duší by nemuseli byť zatratené, keby chceli vždy dbať na *začiatok*. Tento začiatok, ak nebol vytvorený vypočítavosťou rozumu, vzniká iba z flirtu, ktorý nie je hodný človeka, a má pôvod v skazených zvykoch rodinného a hlavne spoločenského života! Oni sú často doslovne svadobnými trhmi, o nič lepšími, ako obchody s otrokmi! To sú skutočné semeniská cudzo-ložstva.

Vy, rodičia, chráňte sa, aby ste sa neprevinili voči deťom rozbitím manželstva z rozumovej vypočítavosti! Nespočetne mnohí sú už do toho zapletení. Budú potrebovať veľa *námahy a úsilia*, aby sa z toho opäť vymanili!

Vy, deti, buďte opatrné, aby ste sa snád nestali narušiteľmi mieru medzi vašimi rodičmi, inak ste aj vy vinné rozbíjaním manželstva! Dobré si to rozmyslite. Inak sa stávate nepriateľmi svojho Boha. A niet jediného takého nepriateľa, ktorý by nakoniec nemusel v nevýslovných mukách prepadnúť skaze bez toho, že by Boh musel čo len prstom pohnúť! Nikdy nesmieš narušiť mier a harmóniu medzi dvoma ľuďmi. To si vštep do srdca, aby to vždy varovne stálo pred tvojím duševným zrakom.

Podrobné vysvetlenie všetkých desiatich prikázanií, prečítanie ktorých vám vrelo odporúčame, nájdete na našich internetových stránkach.

Samovraždy

Samovraždou umiera denne na našej planete okolo 1000 ľudí, asi 10000 sa o samovraždu pokúša a približne 50000 sa ňou vyhrožuje. Tento počet je značne alarmujúci, preto je na mieste povedať si o tejto problematike viac. Poznanie príčin samovraždy a prvej pomoci pri pokuse o samovraždu môže byť užitočné, lebo nikdy neviete, či nebude niekto vašu pomoc potrebovať. Možno to bude práve niekto, koho máte naozaj radi a kto by vám veľmi chýbal, lebo nešťastie nechodí po horách, ale po ľuďoch. Po dopravných nehodách sú samovraždy druhou najčastejšou príčinou smrti a väčšina ľudí sa úvahou ukončí predčasne svoj život zaoberá aspoň raz počas života. To, že život na tejto zemi je obrovská šanca a má nevysloviteľnú hodnotu, netreba snáď nikomu pripomínať.

Samovražedný pokus je správanie, ktorým si človek aj za cenu straty života vynucuje pozornosť. Určitou formou samovraždy je aj sebapoškodzovanie. Avšak, keď človek netúži zomrieť, ale naopak, nasadenie vlastného života je motivované túžbou zachrániť iného, prospieť svojou smrťou rozhodujúcou mierou celku, vtedy hovoríme o sebaobetovaní.

Príčiny vedúce k samovražednému konaniu sú rôzne - duševné choroby, alkoholizmus, drogy, sexuálna uvoľnenosť, kriminalita, nepriaznivé životné okolnosti, rodinné či iné konflikty, fyzické a psychické bolesti, spoločenské vplyvy, náboženský fanatizmus, bankrot, vyčlenenie z rodiny, nezamestnanosť, neúspech pri pokuse dosiahnuť dôležité životné ciele, pocit osamotenosti, bezradnej... Rozbor ukázal, že v osude samovrahov sa od mladosti často prelínajú frustrácie citových vzťahov s povahou precitlivenosti a nevyváženosti, za ktoré vo veľkej miere nesie zodpovednosť aj nepriemeraná výchova.

Človeku, ktorý chce spáchať samovraždu, chýba láska. Nič ho na Zemi už nedrží, nemá dôvod tu zostať - chýba mu totiž v živote to jedine cenné - LÁSKA. Avšak, keď sa tak deje, je to ale aj jeho vlastná chyba, čo samovrah väčšinou nie je schopný vidieť. Myslí si, že na vine sú tí druhí, od ktorých sa mu lásky nedostáva. Samozrejme, pre ich

nevšímavosť a sebeckosť je to tak, no samovrah by mal vedieť, že iba v dávaní sa môže prijímať. Až keď sami lásku dávame, potom ju dostávame. Mnohokrát sa tiež stáva, že človek vyžaduje lásku iba od konkrétnej osoby, ktorá vôbec nemusí jeho vzťah opätovať a pre tieto „klapky na očiach“ jednostranného nasmerovania samovrah prehliada lásku iných. Častokrát by dokonca zistil, že osoba, na ktorú sa upol, je úplne iná, ako si myslel, a celé to trápenie bolo založené iba na jeho predstavách.

O samovraždách existuje veľa mýtov a nesprávnych predstáv:

- „Keď sa niekto rozhodne, že spácha samovraždu, nikto mu v tom nemôže zabrániť.“ Veľa ľudí, ktorí sa pokúšajú o samovraždu, sa pohybuje medzi túžbou žiť a zomrieť. Keď sa im dostane včasnej pomoci a primeranej liečby, je možné ich od samovraždy odvrátiť.

- „Kto o samovražde rozpráva, ten ju nikdy nespácha.“ Ide o veľmi rozšírený a nepravdivý mýtus. Opak je pravdou.

To, že niekto o samovražde hovorí, je dôkazom, že samovražda je obsahom jeho myšlienok. Nachádza sa spravidla vo väčšom ohrození ako ten, kto o nej nehovorí.

- „Ľudia, ktorí sa pokúšajú o samovraždu, nehľadajú pomoc.“ Je dokázané, že väčšina ľudí, ktorí spáchali samovraždu, hľadali lekársku pomoc v poslednom polroku pred svojím činom a rovnako dávali najavo svoje pocity pred okolím. V každom samovražednom akte je obsiahnuté volanie o pomoc.
- „Samovražda prichádza bez varovania.“ U ľudí, ktorí sú ohrození samovražedným jednaním, môžeme dosť dlho pozorovať rôzne príznaky psychického napätia, poruchy spánku, telesné problémy a pod.

- „Každý, kto sa pokúsi o samovraždu, musí byť šíalený.“ Drvivá väčšina ľudí, ktorí sa pokúšajú o samovraždu, netrpia šíalenstvom, ale môžu byť v depresii, môžu pociťovať bezvýchodiskovú situáciu nevediac, že existuje aj iná, často lepšia životná alternatíva ako tá, ktorú sa usilovali dosiahnuť, a následný neúspech ktorej ich dohnal až k rozhodnutiu sa pre samovraždu.

- „Keď sa niekto pokúsi o samovraždu, je

V núdzi spoznáš priateľa

O tom, ako spoznať človeka a jeho charakter, existujú mnohé porekadlá. Vtáka poznať po perí a človeka po reči; povedz, akú knihu čítaš a ja Ti poviem, aký si človek; najlepšie spoznáš človeka pri robote... Najlepšie však človeka spoznáte v krízovej situácii. Je ľahké byť štedrým, keď máte nadbytok, alebo príjemným, keď nie ste preťažení povinnosťami, či pokojným, pokiaľ nikto nad vami nestojí.

Keď je však človek v situácii, ktorá vyžaduje sebaobetovanie, alebo je pre neho nepríjemná či nevýhodná, vtedy sa ukáže jeho skutočný charakter. Ak je vám napríklad zima, ste hladný, nevyšpatý a keď môžete „podržaním“ priateľa utrpieť škodu, či nebudaj musíte kvôli nemu riskovať majetok alebo dokonca svoj život, vtedy prejavíte svoju skutočnú povahu. Krízová situácia neumožňuje kontrolovať

človeku jeho vystupovanie a správanie, ako bežne. Klamlivá maska pretvárinky zrazu spadne a človek ukáže svoju pravú tvár.

Keď teda v živote podsunutej situácii ide „do tuhého“, ukáže sa, či človek zdupká, zaprie vás, alebo zostane s vami aj v núdzi.

Zabávať sa a popíjať, prípadne prítakávať, dokáže naozaj skoro každý, veď je to také pohodlné.

ohrozený samovražedným jednaním navždy.“ Osoby, ktoré sa pokúšajú o samovraždu, trpia týmto stavom len v určitých obdobiach svojho života. Keď pomínie príčina ich psychického utrpenia, myslieť na samovraždu ich ani nenapadne.

V prípade, že niekto hovorí o samovražde, treba si položiť nasledovné otázky:

Je úvaha o samovražde myšlienka vážna? Aký je motív týchto myšlienok? Je prítomná psychická porucha? Je možné zvládnuť stav bez hospitalizácie?

Prvá pomoc pri akútne hroziacom suicidálnom (samovražednom) jednaní:

Neexistuje jednoduchý a jednoznačný návod, ako zasiahnuť pri pokuse o samovraždu. V každom prípade je potrebné rýchlo zhodnotiť situáciu a nadviazať s postihnutým kontakt. Dôležité je vcítiť sa do jeho silných emócií. Pomôcť môže i náš navonok pokojný postoj (napriek tomu, že vnútri pokojní nie sme), direktívnosť. Cieľom zásahu je zabrániť sebapoškodzujúcemu jednaniu a odvieť pacienta do bezpečia. Preto je nutné nadviazať s postihnutým kontakt a ten ďalej rozvíjať, udržať komunikáciu a dať mu najavo svoju empatiu. Neznamená to však súhlasiť s jeho jednaním.

Suicidálnemu jednaniu je nutné porozumieť ako volaniu o pomoc. Pri opakovanom pokuse o samovraždu treba zabezpečiť liečbu. Na rozdiel od prvej pomoci, ktorej účelom je zvládnutie akútneho stavu, liečba by mala objasniť konflikty a problémy, ktoré vedú k pokusu o samovraždu, a tým suicidálne jednanie eliminovať.

Samovraždy a samovražedné konanie existovali pred tisícami rokov a existujú i teraz. Vždy sa však dá ľuďom, ktorí sa takýmto zúfalým činom pokúšajú pripraviť o obrovský dar, ktorým život je, pomôcť. K tomu je však potrebné mať dostatočné vedomosti o tejto problematike, a dúfam, že aj tento článok k tomu aspoň trochu pomohol.

Peter M.

SMS fórum

• Páči sa mi, akým štýlom je písaný Váš časopis, z pohľadu, s akým sa každý deň nestretávam. Zaujímavé sú aplikácie biblických právd. Držím Vám palce. Teológ Ján.

Ďakujeme za úprimné pranie. Tiež máme z Pravdy obrovskú radosť a vďačíme jej za silu, ktorej sa nám dostáva v našej práci. Keďže sa vám podanie biblických právd páči, zaraďujeme ďalšie z nich aj do tohoto čísla. Dúfame, že prinesú ľuďom úžitok tak, ako to zamýšľal Boží syn, keď ich hlásal pred dvoma tisícročiami ľuďom.

• Dobrý deň. Volám sa Lucia a mám 13 rokov. Veľmi ma zaujal Váš časopis a chcela by som do neho prispievať. Dajte mi vedieť ako.

Milá Lucia, sme radi že sa časopis dotkol Tvojho srdiečka. Veru, kým nebudú ľudia ako deti, nikdy nevojdu do nebeského kráľovstva. A či môžeš prispievať do Priestoru pre život? Samozrejme, už v tomto čísle Ti vychádza Tvoj prvý článok. Ďakujeme.

redakcia

Úzka a široká cesta

Vchádzajte tesnou bránou, lebo priestranná brána a široká cesta vedie do zatratenia, a mnohí ňou vchádzajú; ale do života vedie tesná brána a úzka cesta, a málo je tých, ktorí ju nachádzajú.

Nie je ťažké prísť na to, čo v tomto biblickom podobenstve symbolizuje široká cesta, keď si uvedomíte širokú ponuku svetských pôžitkov. Ťažšie je spoznať, čo vyjadruje tá priestranná a úzka brána. Pýtam sa, môže byť pre nás toto podobenstvo užitočné, pokiaľ nebudeme presne vedieť, o čom hovorí? Nečakajte prosím žiadne sladké reči, ale pozrite sa radšej sami.

Napísané je, že úzka brána vedie do života. V prvom rade si musíme uvedomiť, že život je pohyb. Skúste pohnúť rukou. Teraz. To je prejav života. Predchádza mu chcenie. A kedy sa tvorí tento pohyb? No predsa teraz, v okamihu, keď ho vykonávate! Tak ako všetko, čo sa kedy stalo a stane, odohráva sa iba v prítomnosti. Čo je to však tá prítomnosť? To čo bolo pred rokom, včera, ba i pred pár sekundami, či len pred zlomkom sekundy, je už minulosť. A to, čo bude o sekundu, minútu, deň, rok a ešte nie je, je budúcnosť. Teda prítomnosť je niekde medzi minulosťou a budúcnosťou, práve odohrávajúca sa strana knihy života, ktorej scenár človek neustále mení svojimi chceniami. V tomto širokom časovom rozmedzí zaberá okamih prítomnosti len veľmi úzky časový priestor. A v tom spočíva pochopenie podobenstva. Pokračujme však ďalej.

Keďže život je vec reálna a skutočná, nemôže existovať v spomienkach na minulé alebo v predstavách budúceho. Minulosť je široká - storočia, tisícročia, celé veky, takisto ako budúcnosť, v ktorej naše slnko bude pravdepodobne svietiť aj o milión rokov. Čas je teda tou širokou bránou. Život však prebieha v nezmerateľne krátkom okamihu prítomnosti, ktorým vedie cesta ku zdroju života. Tento krátky okamih je tou tesnou bránou. Všetko, čo sa deje, dialo a bude diaľ, deje sa iba v okamihu prítomnosti. Jedine v tomto kratučkom momente sa odohráva život, nikde inde.

A čo teraz? Na čo to vlastne je? Pozrime sa na využitie podobenstva v praktickom živote. Keď si uvedomíme, že minulosť a budúcnosť vlastne neexistujú, iba ak v našich spomienkach a predstavách, nie je ťažké pochopiť, že venovaním sa spomienkam a predstavám budúceho sa míňate so životom. Kráčate tak širokou cestou, ktorá vedie do zatratenia, lebo minulosť a budúcnosť v sebe život nemajú. Minulosť a budúcnosť živíte iba vašimi myšlienkami. Naopak, pokiaľ žijete prítomným okamihom, posilňujete svoje spojenie so životom.

Prečo však len tak málo ľudí nachádza tú tesnú bránu a kráča úzkou cestou vedúcou k večnému životu? Skoro nikto totiž nemá záujem. Väčšina ľudí si vyberá radšej pohodlnejšiu, širokú cestu. Je pre nich dôležitejšie snívanie o budúcnosti a „žitie“ v spomienkach, ako vedomý život v prítomnosti. Radšej majú svoju pozmenenú „realitu“, ktorá im vyhovuje viac, ako skutočnosť. Neveríte? Preto potom máte neustále v hlave tok myšlienok, ktoré nedokážete zastaviť? Nie sú vyjadrením vášho lipnutia na minútom a túžob po budúcom? Nevytvára človek tak náhodou tieto myšlienky úmyselne, aby nevidel nevyhovujúcu skutočnosť prítomnosti a nepočul nechcenú pravdu? Veď by inak nemohol žiť ďalej tak, ako žije. Radšej sa urobí, že nepočuje hlas prosiaci o pomoc, a zavrie oči pred dôsledkami svojich činov a činov iných, lebo je to pohodlnejšie?

Ludstvo radšej stavia pomníky mŕtvym a investuje do rozvoja „budúcnosti“, ako by sa venovalo súčasťným naliehavým problémom. Nechápte to prosím tak, že máme minulosť zavrhnúť, alebo, že sa nemáme zaoberať tým, akú tvoríme budúcnosť. Chceme len povedať, že budúcnosť tvoríme v prítomnosti, tak isto, ako iba v prítomnosti sa môžeme poučiť z minulých chýb. No skutočnosť súčasnosti dokazuje, že sa tak deje pramálo. A tak denne zomiera na našej planéte od hladu desaťtisíc detí a nikoho to netrápi. Teraz! Aj dnes! Je pohodlnejšie užívať si pohodlie svojich možností a žiť sám pre seba, a nevšimáť si skutočnosť...

Prítom najšť úzku bránu vôbec nie je ťažké. Stačí len trochu chcieť a niečo pre to aj robiť.

Namiesto toho si ale človek radšej sadne pred televíziu a priživuje sa na tom, ako žijú iní, alebo, lepšie povedané, ako to herci a zabávači v televízii za tučný honorár iba predstierajú, ako by mali žiť sami. Človek nejde do prírody, ale radšej si ju pozerá na fotkách alebo videu... Svet stvorený Bohom ho vôbec nezaujima - iba jeho vlastný svet, „svet krivých zrkadiel“, ktorý si stvoril v myšlienkach. Kým však neutíchne tento svet myšlienok, nikdy nezačuje tichý hlas, ktorým sa mu Boh prihovára cez jeho svedomie, ani to často spomínané klopanie na dvere z biblie. Potom nenájde tú úzku bránu prítomnosti vedúcu do života. Inak povedané, pokiaľ nebudete ako deti, nikdy nevojdete do nebeského kráľovstva. Deti totiž žijú v prítomnosti, až kým ich dospelí nezavalia množstvom informácií a neprerobia na svoj obraz. Aj slová: „...mŕtvi nech si pochovávajú svojich mŕtvych...“ a „...nebuďte teda ustarostení o zajtrajší deň, lebo zajtrajší deň postará sa o seba. Dosť má deň svojho trápenia...“ poukazujú na to, že nemáme žiť minulým a budúcim, ale prítomným.

Najlepšou cestou vedúcou k úzkej bráne je LÁSKA. Vtedy sa človek nachádza prirodzene v prítomnosti - jeho myšlienky utíchnu a vzniká tak priestor pre život ducha, pre cit. Taktiež, keď je človek šťastný duchom, neuvažuje o minútom a netuží po budúcom, ale žije v prítomnosti. Ďalšou možnosťou je pozornosť ku všetkým svojim činom, ktorá rozvíja vedomie človeka a prebúdzá ho zo smrteľného spánku ducha. Žite teda v prítomnom okamihu a nachádzajte tú tesnú bránu vedúcu do života, aby ste nezahynuli.

Moc prítomného okamihu

Nech už ste kdekoľvek, buďte tam úplne.

Trpíte stresom? Snažíte sa dostať do budúcnosti tak usilovne, že redukujete prítomnosť na obyčajný prostriedok, ako sa tam dostať? Stres je spôsobený tým, že ste „tu“ a chcete byť „tam“, že ste v prítomnosti a chcete byť v budúcnosti. Tento rozpor vás trhá na kusy.

Zaoberáte sa príliš minulosťou? Hovoríte neustále o nej, či už pozitívne alebo negatívne? Hovoríte často o úžasných veciach, ktoré ste zažili, alebo o tom, ako vám bolo ublížené? Vyvolávajú vo vás vaše myšlienkové pochody pocity viny,

pýchy, závidosti, hnevu, nenávisť, ľútosť alebo sebaľútosť? Ak áno, potom nielen posilňujete svoju falošnú predstavu o sebe, ale tiež

pomáhate urýchľovať proces starnutia svojho tela tým, že v duši hromadíte minulosť. Ak sa chcete presvedčiť o pravdivosti tohto tvrdenia, pozorujte ľudí, ktorí majú silný sklon lipnúť na minúlosti.

Sústredte preto pozornosť

na prítomný okamih a povedzte, aký máte problém. Nič nehovoríte, lebo nemôžete mať problémy, ak ste plne sústredený na prítomný okamih. Každú situáciu je nutné buď vyriešiť alebo prijať. Vaša myseľ však problémy miluje, pretože vám dávajú pocit totožnosti. „Problém“ je v tom, že sa príliš zaoberáte situáciou, ktorú ani nechcete, alebo nemôžete zmeniť, a tak sa s ňou podvedome stotožňujete. Vaša životná situácia vám pripadá nevládnuteľná a vy strácate kontakt so životom, s Bytím. Alebo rozmýšľate o množstve rôznych vecí, ktoré možno v budúcnosti budete musieť urobiť, namiesto toho, aby ste sa sústredili na to, čo môžete urobiť teraz ...

(Moc prítomného okamihu - pracovná kniha, Eckhart Tolle, Pragma)

Krása ženy

Žena je už od malička, i keď možno nevedome, vychovávaná k vopred stanovenému, pokiaľ možno zmysluplnému postu ženy. Na hranie jej nedajú autičko, ale strčia jej do rúk bábiku, aby si skúšala úlohu matky. Ak jej brat rozháďže hračky, zväčša ich poupratuje ona, aby si navykla na rolu gazdinky a ženy v domácnosti. A ak by sa náhodou chcela s niekým pobiť, lebo sa jej ten niekto vysmieva, tak to nemôže, lebo sa to nepatrí, a pre ňu ako pre ženu je to neprípustné, ba dokonca smiešne... Takto by sme mohli pokračovať donekonečna. Kto však ženy v tomto jednostrannom správaní podporuje? Kto z nich vychováva princezné, neschopné čohokoľvek? Kto v nich udržuje závislosť na mužoch a upiera im slobodu, samostatnosť a nezávislosť? A zase sme na začiatku, pretože na príčine je opäť žena. To žena je predsa hlavnou vychovávateľkou detí. Život takto vychovanej ženy potom väčšinou vyzerá dosť jednoznačne. Stačí jej vsadiť na svoju krásu a o všetko má postarané. Popritom má ešte i akési tiché právo, či skôr nehanebnú odvahu, zasahovať do záležitostí svojho drahého manžela, všetko kritizovať a s ničím nebyť spokojná.

Spoločnosť chápe vo všeo-

becnosti ženu ako krehkú bytosť, ktorá sa o seba nedokáže ani dobre postarať a preto jej aj pripisuje iba určité obmedzené miesto v spoločnosti. Vďaka tomu je na svete niekoľkonásobne viacej žien, ktoré nevedia vôbec čítať a písať, ako vzdelaných. A to má vychovávať deti? Žena je navyše vo všeobecnosti viacej labilná ako stabilná. Dokonca predá rada aj samu seba. Vsadí najradšej na to, čo najľahšie zaberie, na svoju sexualitu. A stačí k tomu iba „rozťahnúť nohy“... Takýto stav je však aj vizitkou mužov, či nie? Príčina a následok. Žena je tou príčinou a muž je tým následkom. Veď takto to mužom mnohokrát viacej vyhovuje. Sami nakoniec dobre viete, na čo niektoré ženy vlastne slúžia. Vlastne, nie iba niektoré. Dá sa povedať, že drvivá väčšina. Preto by sme k tejto téme nemali

byť ľahostajní. Veď väčšina žien slúži iba ako doplnok k majetku, alebo ako okrasa do Ferrari, či ako veľmi efektívny čistiaci prostriedok.

A ženy to tak rady podporujú! Väčšine takéto usporiadanie spoločnosti absolútne vyhovuje. Ich závislosť na ňom je pre nich až životne dôležitá. Jediný rozdiel medzi takýmito ženami a prostitútkami je v spôsobe výberu poplatku za svoje služby...

Ako vidíte, je to s nami ženami až takéto zlé, ba možno ešte i horšie. Ako každá ľudská osobnosť, tak

aj žena by mala mať lepšie a konštruktívnejšie miesto vo svete. Veď pre vyššiu schopnosť citu je jej úloha nenahraditeľná. Dokáže vyvinúť nesmiernu lásku, odovzdanosť, obetavosť, odvahu a vyjadriť krásu a múdrosť.

Žena musí byť veľmi odvážna. Neraz potrebuje dokonca mužskú odvahu a silu a mnohokrát ju aj prevyšuje. Preto žena je a má byť vlastne zdravo rovnoprávna. Nejde tu teda ani tak o to, kto je muž a kto žena, ale kto je aká osobnosť. O mužoch sa hovorí, že by mali byť silní a nemali by nikdy neplakať. Ale vari muži nie sú tiež ľudia, so svojimi potrebami, svojím žiaľom a svojou bolesťou? Aj žena je teda v prvom rade človek, rovnako ako nejaký Róm, Ukrajinec alebo černocho.

V čom teda spočíva jej pravá krása? Krása ženy je v jej nežnosti, ženskosti, kráske, láske a pozitívnej tvorivosti. V skutočnom záujme rastu a múdrosti...

Leila

Zodpovednosť za svoje činy

Beh času nemožno zastaviť! Jedného dňa sa každý z nás ocitne na sklonku svojho života pred bezprostredným výhľadom nevyhnutného kroku...do neznáma!

V bázní a v úzkostlivom tušení Spravodlivosti nepodliehajúcej súčasným ľudským kritériám sa nám potom budú javiť všetky veci v úplne inom svetle, ako ich vnímame teraz. Zrazu padne klamlivá ilúzia možnosti skrývať sa za silu peňazí, za obratnosť rafinovaných právnych výkladov, za tisícovkové zdôvodnenia zákonosti postupu, za veľkosť moci a vplyvu!

V rozhodujúcej chvíli zostane človek nepatrný a sám, vlastným svedomím prísne posudzovaný iba podľa miery osobnej zodpovednosti!

Čo teda ešte dnes vzbudzuje na mnohých tvárach iba úsmev, premení sa potom na zdesenie! Zdesenie z toho, čo sme mali a boli povinní urobiť, ale...neurobili! Nič však už nebude možné napraviť, ani vziať späť! Bolestné vedomie nemožnosti nápravy všetkého zlého i všetkého, čo sme zanedbali, ešte znásobí našu úzkosť vo finále života, ku ktorému sa každou hodinou, každou minútou, ba každým nadýchnutím nezadržateľne približujeme!

Slov. OZ pre posilňovanie mravov a ľudskosti
zdruzenie-ľudskost@stonline.sk

Nepriatelía

"Nebojte sa, už ideme! Záchrančovia sme my" - kričali dvaja muži na púšti. Pár dní po havárii lietadla, umierajúc smädom už stratili všetko - radosť i smútok, spomienky aj plány do budúcnosti... "Ale čo priatelía? Nebudeme im chýbať? My sme už všetky slzy vyplakali, to oni budú smútiť. Nie my, to oni potrebujú našu pomoc... vydržte prosím, už ideme! Záchrančovia sme my!"

Po dlhej chôdzi vyprahnutou púšťou, keď už začali vidieť fatamorgány a opustili ich posledné sily, zostali bezmocne ležať v piesku a pomaly zomierali.

Keď v nich dohasínala aj posledná iskra nádeje, znenazďajky uvideli v diaľke karavanu. Ďalší prelud? Karavána sa však po chvíli zastavila a zmenila smer. Bola skutočná! Arab, ktorý zoskočil z ľavy, im nalial do nádob vodu a nechal ich piť tak, ako

ležali. Voda! Nie si potrebná k životu: sama si život. Z tvojej milosti sa v nás otvárajú vyschnuté pramene srdca. Si najväčším a najľahodnejším bohatstvom na svete, taká čistá v bruchu zeme. Možno umrieť pri prameni s magnéziovou vodou. Možno umrieť dva kroky od jazera so slanou vodou. Možno umrieť, aj keď má človek dva litre rosy, v ktorej je istá dávka solí. Neprijímaš do seba prísady, neznašáš falšovanie, si nedôverčivé božstvo... Arab im občas odfňal tváre od nádob s vodou. Vedel, že keby pili príliš hltavo, zabilo by ich to. Keď sa pozrel stroskotaný pilot záchrančovi do tváre, v duchu hovoril: Ty, beduín z Arábie, si bohom, ktorý nám daroval život. Nikdy si nezapamätám tvoju tvár, ale budem ňa vidieť v tvárach všetkých ľudí. A tak prichádzajú ku mne priatelía a nepriatelía, a ja už nemám nepriateľov.

(Zem ľudí, S. Exupery)

Človek bez domova

• Nechcela by som byť bezdomovcom. A prečo? Lebo by som musela bývať pod mostom alebo by som spávala na lavičke. Nemala by som nikoho, bola by som úplne sama. Nikto by ma nechcel. Podľa mňa je to veľmi smutné, žiť bez domova. Lebo domov je to najdôležitejšie pre človeka. Videla som ľudí bez domova, ktorí boli opití. Preto by som chcela takýmto ľuďom pomôcť.

6 Videla som ľudí, ktorí jedli

odpadky, ktoré druhí ľudia vyhodili. Preto by som chcela pomôcť bezdomovcom.

Janka, 4.roč.

• Raz keď som išla do mesta do kostola, pri ceste kľučali bezdomovci. Boli tam aj malé deti, ktorých mi bolo veľmi ľúto. Videla som tam takých ľudí, ktorí si ich ani nevšimli a zapchávali si nos. Aby som sa nestala bezdomovcom, urobím všetko. Musíme ďakovať rodičom za to, že nás obliekajú, umývajú a starajú sa o nás. Keď tu už raz nebudú,

tak sa budeme musieť o seba postarať a budeme sa musieť postarať aj o naše deti. Naozaj mi je bezdomovcov veľmi ľúto. Niektorí ľudia sú veľmi bohatí a bezdomovcov si ani nevšimnú.

Monika, 4.roč.

• Videla som človeka, ktorý nemá domov. Bol špinavý a mal otrhané šaty. Sedel na moste, kde mal klobúk, do ktorého mu ľudia hádzali peniaze. Býva v kanáli pri moste. Bol to veľmi smutný pohľad.

Paťa, 2. roč.

Sila

Kráčal ulicou. Je to už dávno, čo kráčal ulicou. Hocijakou. Prežil dlhé roky vo väzení. Zmenil sa. Našiel skutočné hodnoty.

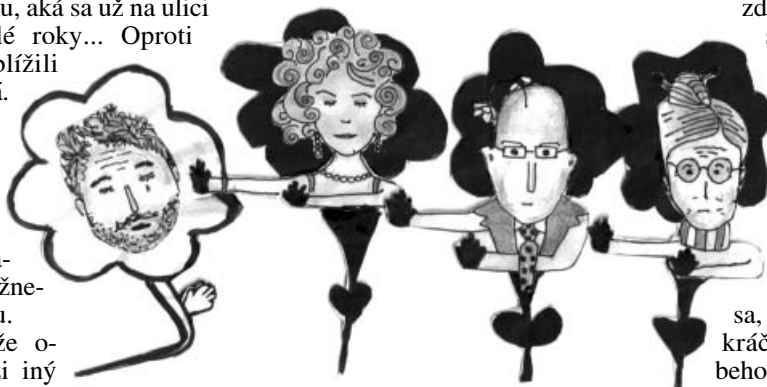
Všimol si okolie. Chodili okolo neho ľudia a vôbec si ho nevšimli. Nebol oblečený práve podľa najnovšej módy. Jeho nohy pokrývali bledohnedé menčestráky a svoju hrud' mal skrytú pod vyblednutou flanelovou košefou, aká sa už na ulici neblysla celé roky... Oproti nemu sa blížili dve dievčatá.

Ich vek odhadol na dvadsať rokov. Rozprávali sa. Vyzerali, že sú zahĺbené do vážneho rozhovoru. Všimli si, že oproti sa blíži iný chodec. Inštinktívne sa naňho pozreli. Opätovoľ ich pohľad. Vtom sa pred ním rozľahol nespútaný rehot. Keď prechádzali okolo neho, začul jedno z dievčat: „Videla si, čo mal na sebe?“ Druhá odpovedala: „Dalo sme pochovali môjho dedka...“ Viac nepočul. Zachmúril sa a začal si obzerať ľudí okolo seba. Naozaj, nikto, ani jeden chlap nemal na sebe ani zďaleka nič podobné ako on. Okrem toho bol neoholený a jeho vlasy už necítili hrebeň niekoľko dní.

Prešiel okolo autobusovej zastávky. Dve postaršie ženy čakali na autobus. Ich prsty prezrádzali, že nie sú práve najchudobnejšie. Tučné zlaté prstene odrážali ešte prudšie slnko. „Dobry deň,“ slušne pozdravil a zastal trošku obďaleč od nich. Neodzdravili, iba si ho podozrievavo premerali. Odrazu obe stíšili svoj hlas a snažili sa rozprávať čo najtichšie. Ale bývalý väzeň mal dobrý sluch. „Bože, je to tu samý bezdomovec.“ „Áno, a nehovoriac o tých, čo každé ráno vidím hrabať sa v odpadkových košoch. Je to odporné,“ zahlásila jedna z nich rezolútne. Druhá pani vnímavo prikývla. Čože? pomyslel si. To akože ja a bezdomovec? Po chvíli si začal pripadať trápne. Brzdy autobusu zahučali. Nastupoval ako posledný. „A ty čo chceš? Už včera som jednému z vás povedal, že vás neberiem!“ vyhlásil rázne vodič autobusu. „Jednému z nás?“ začudoval sa bývalý väzeň. „Ja už po nikom

zvratky utierať nebudem!“ Tvár cestujúceho prezrádzala úžas. „No čo zizaš?“ okríkol ho vodič autobusu. „Zmizni.“ Vystúpil, a autobus odfrčal pred jeho očami.

„Čo to má znamenať?“ pomyslel si. Nerozumel tomu. Veď ho tu nikto nepozná a všetci sa chovajú, ako by ho už niekde videli. Jedenásť rokov neopustil väzenie. Ale postupne prichádzal na to, aká realita

vonku panuje. Všetci sa bezostyšne hnali len za svojím. Za svojou vecou, za svojím nákupom. Žiadny ohľad. Obrovský egoizmus a sebectvo zachvátilo tento svet, usúdil.

Mal pred sebou niekoľko kilometrov, chcel sa na cestu trochu posilniť. Vošiel do obchodu. V rade stáli dvaja ľudia. A obaja si vyberali ovocie, ktoré následne podali predavačovi, aby ho odvážil a vypočítal cenu. Bývalý väzeň si chcel práve nabráť niekoľko banánov. Miloval ich. Bolo to veľmi syté ovocie. „Nechytaj to!“ okríkol ho predavač. „Čo by ste chceli?“ dodal rýchlo falošnou prívetivosťou. „Sedem banánov,“ odvetil zarazene. Predavač mu nabral sedem banánov bez toho, aby sa vôbec spýtal, či mu práve tieto vyhovujú. Vypočítal cenu. Bývalý väzeň vyšiel z predajne. Povzdychol si: „Takto som si teda svoj návrat na slobodu nepredstavoval.“ „Na slobodu?“ ozval sa spoza jeho chrbta ženský hlas. Obrátil sa, aby zazrel ufúľanú bezdomovkyňu s fľaškou v ruke. Bola síce špinavá, ale opitá nie. Alebo možno ešte nie. Pozdravil ju. „No, len si nechajte svoje pozdravy. A čo? Vy ste boli v base?“ „Mhm,“ pokorne prikývol. Nebol na to pyšný. Obzvlášť preto, lebo si dávno uvedomil skutočné životné hodnoty, dávno oľutoval veci, ktoré urobil. Keby len mohol vrátiť čas. Táto myšlienka mu stále vrtala v hlave. Ale už našiel cestu k svetlu. Už sa nechcel obracať

späť, ani nijako inak žiť v minulosti. „Nože, pozrime sa naňho. A čo chceš teraz robiť?“ „No, ja... vrátim sa do civilizácie. Budem žiť ako sa má, vyvarujem sa predošlých chýb. Je zo mňa nový človek. Ale svet sa akosi zmenil,“ smutne konštatoval.

Bezdomovkyňa sa rozrehotala. „Zmenil? Nič sa nezmenilo. Ľudia sú stále rovnako egoistickí a zlí ako kedysi. Ak sa ti zdá, že sa zmenil svet, potom môžem len povedať, že si sa zmenil ty.“ „To áno, zmenil som sa,“ hrdo zdôraznil. „Zbytočná námaha,“ podotkla a otočila sa, aby farbavo odkráčala preč. Podbehol k nej, aby ju zastavil. Chytil ju za rameno, ale ona sa mu vyšmykla. „Ako to myslíte, zbytočná námaha?“ „Svet je taký istý, ba ešte horší, než keď ťa zavreli do väzenia. Ale ty si bol rovnaký ako tento svet, preto si si to vtedy nevšimol...“ „Ale ja som sa zmenil!“ pohotovo ju prerušil. „Áno, ty si sa zmenil. Ale tento svet ťa znovu prevychová. Tak ako ťa vyformoval predtým.“ „Ale ja som sa zmenil,“ zopakoval svoju pravdu. Zasmiala sa. „No a?“ „Aj iní sa môžu zmeniť!“ vyhlásil odvážne. Bezdomovkyňa sa znovu rozosmiala a upila si z fľašky. „Tak tomu veríš? Jedna chorá kvetina síce môže onedlho nakaziť celú záhradu. Ale jedna zdravá ju nevyľieči! Po čase aj ona umrie.“ Pochopil, čo chcela povedať, ale on sa pozrel na nebo a nebojácne vyhlásil: „Uvidíme.“ A odišiel v ústrety tmnu.

Tuláci a šťastie

Aj keď ešte nemám toľko životných skúseností ako dospelí, viem sa živo vcítiť do ľudí, ktorým bohatšia vrstva tohto sveta hovorí „žobráci“. Najskôr sa však musíme zamyslieť, prečo im prischlo toto oslovenie. Možno si za to môžem sami, ale väčšinou sú obeťami rôznych sporov či krachu. Možno si ani neuviedomujú, že keď sa dali na tuláctvo, naučili sa spoznávať a uprednostňovať lásku, vieru, vďaku a nádej pred bohatstvom, luxusom a nenávisťou. Keď ľudia uvidia na ulici tulákov, väčšina ich obďve veľkým obľúkom a ani na nich nepozrie. Nájdu sa aj výnimky. Sú to ľudia, ktorí sa pri tulákoch pristavia a dajú im zopár drobných. Aj tu platí, že menej je niekedy viac. Pretože aj tých pár drobných pomôže tulákovi prežiť a zároveň ich naplní veľká vďaka voči tým, ktorí sa aj z toho mála, čo majú, vedia podeliť s ľuďmi, čo sú na tom horšie ako oni. A zároveň uvidia, že na svete zostalo ešte trochu ľudskosti a súcitu.

Lucia

Obchod s rodičmi

Rodičia - obaja zamestnaní - vošli pred meninami svojej dcéry do obchodu s hračkami a vysvetľujú predavačke: „Celý deň sme obaja mimo domu. Hľadáme niečo, čo by malú potešilo a zaujalo. Chceme, aby sa zbavila pocitu osamelosti.“ „Veľmi ľutujem,“ usmiala sa predavačka, „ale rodičov nepredávame.“

Chcem/Nechcem

Nikto ma nepresvedčí, že existuje pre naše činy aj iný dôvod ako ten, že niečo chceme alebo nechceme. Ak by sme sa však na svoj život pozerali podľa tejto skutočnosti, zistili by sme, čo všetko môžeme a na čo všetko sa iba vyhovárime. Preto sa radšej skrývame za rôzne slovíčka: smiem, nemôžem, musím... a tak sme neuprinní nielen k sebe, ale aj k iným. V skutočnosti sa však rozhodujeme iba podľa toho, či niečo chceme alebo nechceme. Keď sa začnete dívať takýmto spôsobom na život okolo seba, budete vidieť skutočné povahy ľudí. Všimnete si neochotu, klamstvo, sľuby... A tak si pri spomienke na priateľa radšej hovoríme: „on vtedy nemohol...“ Nemohol? Zobudte sa - on NECHEL! Človek predsa môže všetko, načo len pomyslí - stačí iba chcieť či nechcieť.

Valéria

PRIESTOR PRE ŽIVOT

Dostanete nás aj v PNS stánkoch
zoznam nájdete na našej internetovej stránke

Objednávacie číslo časopisu je: 5190

Asi nie všade budú mať Priestor pre život hneď na pulte – najmä keď je v ponuke nový, ale objednávaj Vám ho a časopis dostanú v najbližšej zásielke.

Už sa netúlaj

Kde sa to túlaš
po všetkých krajinách sveta,
prstom na mape?
Prehítaš nevyriešené pravdy,
nevnímaš pohľady v zajatí mihalníc.
Vyschli už všetky pramene
tvojich myšlienok,
ako opustené hniezda vetroplachov?

Kde sa to hľadáš,
v bodľáci ľudských klamstiev
a pokrčených úsudkov.
Už sa viac netúlaj
bez vetra, čo ťa ukolíše
a rozstrapatí boľavé myšlienky,
bez vody, čo ťa utopí
v priehľadnosti skutkov.
Len priamo vedie cesta,
cez obyčajné ľudské srdce,
cez úsmev a teplý dážď
sladkých slz od šťastia,
cez poznanie svojich vlastných
možností
lebo hluchý, slepý a nemý
je človek bez lásky
k človeku.

Monika K.

Nová prístavba v kempu
a prírastok v chlieve

VEREJNÝ KEMP
V MARTINE

DILEMA

Celý text aj s hudbou piesne
v mp3 formáte nájdete na našich
internetových stránkach.

... Keď potrebuješ niekoho po boku
mať, za chrptom stáť, vtedy kamoš sa ti
otočí. Otočí, odbočí a zaútočí na lepšie
postavenú osobu, pre vlastnú potrebu
a spotrebu dokáže divy - vtedy vie byť
milý, plný sily a v každej chvíli po-
chopí na pomoc prísť, stále v ústrety
vyšš. Ty stal si sa bohom a on je tvo-
jim oddaným sluhom - veľmi si ťa váži
a stráži, ale to len pokiaľ z teba ťaží,
a všetko čo máš a dáš, nevyťažší.

Druhý môže ti byť radcom, alebo
zradcom, pretože tu každý má to svoje.
No a väčšinu absolútne nezaujímajú
tvoje, to sú presne tie zdroje, kvôli
ktorým život predstavuje neustále boje.
A to nie sú iba moje paranoje, ale
obrovské bludisko, východisko blízko,
ja neopustím bojisko. Pokiaľ ty sám
pravdu nespoznáš, neuznáš, že to čo
rozdáš, dáš, daruješ, patrí ti viac ako
všetko, čo zoberieš. Ale aj tak vždy len
podľa seba vyberieš, sám dileme
odpovieš. No a preto je svet presne
taký, aký si ho vytvoríš, no tak mal by
si to už konečne začať chápať, oči si
otvárať, a od záporu klad rozoznávať,
a ľudí od ľudí rozpoznať. Keď tak
učiníš, zistíš, že klopeš na dvere, a pri-
tom len ty sám máš kľúč. No tak sa vo
viere daj po sfére k vyššej sfére,
s odvahou, s ktorou svetelný lúč
vyberie sa hrdo krutou temnotou
v každej jednej diere.

Ľudská myseľ ako to miesto ne-
konečných súbojov opačných pólov,
protikladov. Niekedy pod nadvládou
kladov, ale pravdou je častá nad-
radenosť zákona, človek ale dostal ten
dar. A Ty si dostal ten dar a rozhoduješ
na základe vlastného výberu. Svojho
vlastného (vlastného!) výberu.

Dilema H1-6, Petržalka

NAOZAJSTNÝ
A OBYČAJNÝ

priateľ

- Obyčajný priateľ prinesie na oslavu dar; naozajstný priateľ príde pomôcť s jej prípravou a pomôže aj po oslave s uprataním.
- Obyčajný priateľ neznáša, ak mu zavolaš, keď je už v posteli; naozajstný ťa uistí, že môžeš zavolať aj po polnoci.
- Obyčajný priateľ sa pokúša s tebou hovoriť o твоjich problémoch, ozajstný ich s tebou rieši.
- Obyčajné priateľstvo sa roztržkou končí, naozajstné sa ňou ešte viacej prehĺbi.
- Obyčajný priateľ ťa nikdy nevidel plakať, ozajstný má ramená premočené od твоjich slz.
- Obyčajný priateľ očakáva, že budeš po ruke, keď ťa bude potrebovať; naozajstný priateľ sa snaží, aby bol po ruke on, ak ho budeš potrebovať ty.
- Obyčajný priateľ sa snaží s tebou dobre vychádzať, aby ťa nestratil; skutočný priateľ je ochotný kvôli tebe riskovať aj tvoje priateľstvo.

- Nad filmovou tragédiou si ľudia poplačia skôr, ako nad tragédiou suseda.

- Kamaráti z mokrej štvrte majú radšej mokrú štvrť, ako jeden druhého.

- Šaty sa menia, charakter zostáva.

- Ak vás chce šéf zjazdiť, vodičák mu netreba.

- Najskôr vás prekabáčia prevracači kabátov.

- Odkedy je na čele výpravca, náš ekonomický vlak stojí na slepej koľaj.

- Ak vám peniaze neprinášajú šťastie, dajte ich mne.

- Lepší vrabec v hrsti ako holubinec na hlave.

- Kto poruší zákon, platí pokutu. Kto neporuší - platí dane.

- Lepší vrabec v hrsti ako holubník v parlamente.

- Za myšlienky sa neplatí, no neraz sa na ne dopláca.

- Bol otvorená hlava - všetky myšlienky z nej vyleteli.

- Mnohí majú rozum zdravý, len myšlienky choré.

- Aj z rozdvojenej osobnosti je len jeden ošoh.

- Slobodného hryzie svedomie, bohatého rodina.

- Z holubičieho národa sme sa stali husacím - každý sa nás snaží oškľbať.

- Sú ľudia, ktorí sú ľuďmi iba ako navonok.

- Ľahšie je ovládať ľudí ako človeka.

- Hlúposť vám ľudia prepáčia, pravdu nie.

- Huby rastú po daždi, ceny neustále.

- Ťažšie je peniaze udržať, ako ich získať.

- Zákon je iba do vtedy zákonom, kým neprídu peniaze.

- Keď žena nechce, to neznamená že nechce - ona to nechce s vami.

- Načo pohnúť svetom? Stačí pohnúť rozumom.

- Hlupáci sa tvária múdro. Múdri zasa hlúpo, aby nevyzerali ako hlupáci.

- Hlúpy pozná odpovede na všetky otázky.

- Vývoj ide ako špirála. U nás po bludnom kruhu.

- Múdrejší ustúpi a sprostější zaujíma jeho miesto.

- Svet nemôže byť hore nohami - veď nemá hlavu ani päťu.

- Každý má život pred sebou. Až do smrti.

